

Uchwała Nr XV/102/19
Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie
z dnia 11 grudnia 2019 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2020 dla Gminy Miejska Górka

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.) w związku z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2019 r., poz. 2277) Rada Miejska w Miejskiej Górcie uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Pełnomocnikowi Burmistrza ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku.

WICEPRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ

Barbara Szewczyk
Barbara Szewczyk

AMERICAN FOUNDATION
FOR THE ARTS

1230 Avenue of the Americas
New York, N.Y. 10020

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr XV/102/19
Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie
z dnia 11 grudnia 2019 roku

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2020 dla Gminy Miejska Górk**

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277) rada gminy, w tym przypadku Rada Miejska w Miejskiej Górcie, uchwała corocznie Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w którym określa zadania do realizacji, wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art.2.1).

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania, o których mowa w ust. 1, są realizowane zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1492 z późn. zm.).

Program będzie realizowany przez Pełnomocnika Burmistrza ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program określa również zadania realizowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wynagrodzenia dla jej członków.

Projekt Programu został przyjęty na posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w dniu 4 listopada 2019 r. Finansowanie realizacji poszczególnych zadań wynikających z Programu określa preliminarz wydatków opracowany

na rok 2020, zgodnie z budżetem Gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.

W związku z powyższym przyjęcie uchwały o Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020 jest zasadne.

**WICEPRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ**

Barbara Szewczyk
Barbara Szewczyk

WILSON
BANK OF AMERICA
BANK OF AMERICA

Załącznik
do Uchwały Nr XV/102/19
Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie
z dnia 11 grudnia 2019 roku

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI

I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

NA ROK 2020

DLA GMINY MIEJSKA GÓRKA

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
I. Diagnoza problemów uzależnień	4
II. Cele programu	22
III. Zadania do realizacji	22
IV. Współpraca z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	25
V. Monitorowanie stanu problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie	25
VI. Sposoby realizacji zadań	26
VII. Finansowanie zadań programu	27
VIII. Sposób sprawozdawania	28
IX. Ramowy plan realizacji i finansowania	28

WPROWADZENIE

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277). Ustawa określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu. Kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa również źródła finansowania tych zadań.

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 852)
3. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1492 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 688 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 217 z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843)
9. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1373 z późn. zm.)
11. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.)

12. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.)
13. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1878 z późn. zm.)
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492)

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi samorząd Gminy Miejska Górka wykonuje zgodnie z art. 4¹ ustawy, w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Struktura demograficzna

Gmina Miejska Górka położona jest w południowo-zachodniej części Wielkopolski i należy do powiatu rawickiego. Obszar gminy leży w dorzeczu Baryczy i przecina go rzeka Dąbroczna. Przez obszar gminy przebiegają dwie główne drogi dające powiązania z systemami komunikacyjnymi: krajowym (droga nr 36) oraz wojewódzką (droga nr 434). Graniczy z gminami: Rawicz, Bojanowo, Jutrosin, Pakosław, Pępowo, Krobia, Poniec. Zajmuje powierzchnię 103,6 km².

Jest to gmina miejsko-wiejska. W jej skład wchodzi: miasto Miejska Górka oraz 17 wsi sołectw. Liczba mieszkańców miasta Miejska Górka to 3245 osób. Gmina liczy 9389 osób w tym 2069 to dzieci i młodzież (dane na 30.06.2019 r.).

Na terenie gminy znajdują się: cztery przedszkola (18 oddziałów), Zespół Szkół im. Stanisława Mikołajczyka w Miejskiej Górcie, Szkoła Podstawowa w Sobiałkowie, Zespół Szkół w Dłoni, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Konarach, Edukacyjny Związek Między Gminny Gostkowo-Niepart (Szkoła Podstawowa w Nieparcie). Liceum Ogólnokształcące, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych oraz Branżowa Szkoła I stopnia (dotychczasowe klasy Zasadniczej Szkoły Zawodowej).

Liczba dzieci w przedszkolach i szkole tymgr.,0”	370
Liczba uczniów szkół podstawowych	792
Liczba uczniów szkół ponadgimnazjalnych	361
Ogółem	1523

Rynek alkoholowy

Na terenie gminy znajdują się 34 podmioty handlujące napojami alkoholowymi, 5 podmiotów posiada zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży (Gastronomia) oraz 1 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w ramach cateringu.

Z dniem 9 września 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 8 marca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz piwa i zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Dla Gminy Miejska Górka, Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 23 sierpnia 2018 r. przyjęto następujące liczby zezwoleń: dla gastronomii - 12, dla sklepów - 90. Liczba zezwoleń dla Gastronomii zmieniła się z dniem 30.01.2019 r. Uchwałą Rady Miejskiej i wynosi - 30

	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba punktów ogółem	29	29	26	Zmiana ustawy	
Liczba punktów, łącznie z piwem-sklepy				28	26
Handel detaliczny	27	27	25	Zmiana ustawy	
Liczba ustalonych zezwoleń-detal				90	90
W tym w ramach limitu	35	35	35	Zmiana ustawy	
Gastronomia-	2	2	1	Zmiana ustawy	

Liczba punktów łącznie z piwem dla Gastronomii	8	8	8	5	7
Liczba ustalonych zezwoleń dla gastronomii				12	30

Tab. Liczba punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych i zezwoleń (wino, wódka, piwo - zmiana od 08.09.2018 r. na mocy Ustawy z dnia 8 marca 2018 r.)

Konsumpcja napojów alkoholowych ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Osobnym typem szkód zdrowotnych są uszkodzenia płodu, powstałe na tle spożywania alkoholu w ciąży. Zgodnie z Raportem Światowej Organizacji Zdrowia alkohol jest na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia, po tytoniu, wysokim ciśnieniu.

Wieloletnie nadużywanie alkoholu powoduje u człowieka szkody w czterech podstawowych sferach jego życia i zdrowia: psychicznej, fizycznej, społecznej i duchowej. Z ogólnych danych szacunkowych w Polsce 2% - 3% (800 tys.- 1,2 mln osób) populacji to osoby uzależnione od alkoholu, a 4% to dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, które stanowią grupę ryzyka społecznego. Liczba osób nadużywających alkoholu szacuje się na około 2 - 2,8 mln osób. Skala problemów alkoholowych w znacznej mierze zależy od postaw społeczeństwa wobec alkoholu, wiedzy na temat zagrożeń wynikających z picia, dostępności, a także od wielkości spożycia napojów alkoholowych. Współczesne państwo rozwiązywanie coraz liczniejszych problemów społecznych deleguje na poziom lokalny.

Aby dokładnie ocenić skalę zagrożeń pierwszy Raport dla Gminy Miejska Górka opracowano w 1998 roku dalej w 2007 r. a najnowszy w grudniu 2013 roku. Raport z 2007 r. i 2013 r. opracowała Firma „Ekster” Grzegorz i Anna Hryszkiewicz. Raport zawiera lokalną diagnozę, monitoring oraz strategię rozwiązywania problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych. Pod uwagę wzięto także ankiety jakościowe w klasach V–tych przeprowadzone przez pedagoga w Zespole Szkół w Miejskiej Górcie w 2016 r. dla nauczycieli, rodziców i uczniów na temat bezpieczeństwa w szkole i używek.

Współczesny kontekst zagrożeń społecznych według raportu przedstawia poniżej tabela.

Które z problemów uważa Pan/i za najważniejsze?*	2007	2013
Zanieczyszczenie środowiska	6 %	21%
Bezrobocie	76 %	56%
Kryzys rodziny	9 %	18%
Wzrost przestępczości	21 %	33%
Alkoholizm	39 %	52%
AIDS	3 %	15%
Zubożenie społeczeństwa	15 %	28%
Kryzys norm moralnych	18 %	-%
Narkomania	42 %	42%
Problemy mieszkaniowe	12 %	12%

Tab. Hierarchia zagrożeń według wg mieszkańców gminy (dorośli) - dane z raportu z 2013 r. Firma „Ekste” Grzegorz i Anna Hryszkiewicz

Alkoholizm postrzegany jest jako jedno z ważniejszych zagrożeń (drugi w hierarchii ważności – 52% wskazań). Gdy dodamy do tego zagrożenie narkomanią (42% wskazań), otrzymamy pełny obraz tego, jak mieszkańcy Miejskiej Górki postrzegają problemy związane z uzależnieniami. Bezrobocie oceniane jest jako najważniejszy problem społeczny.

Bezrobocie i alkoholizm niejednokrotnie wzajemnie się wspierają. Alkoholicy są narażeni na utratę pracy, zaś osoby bezrobotne często sięgają po alkohol.

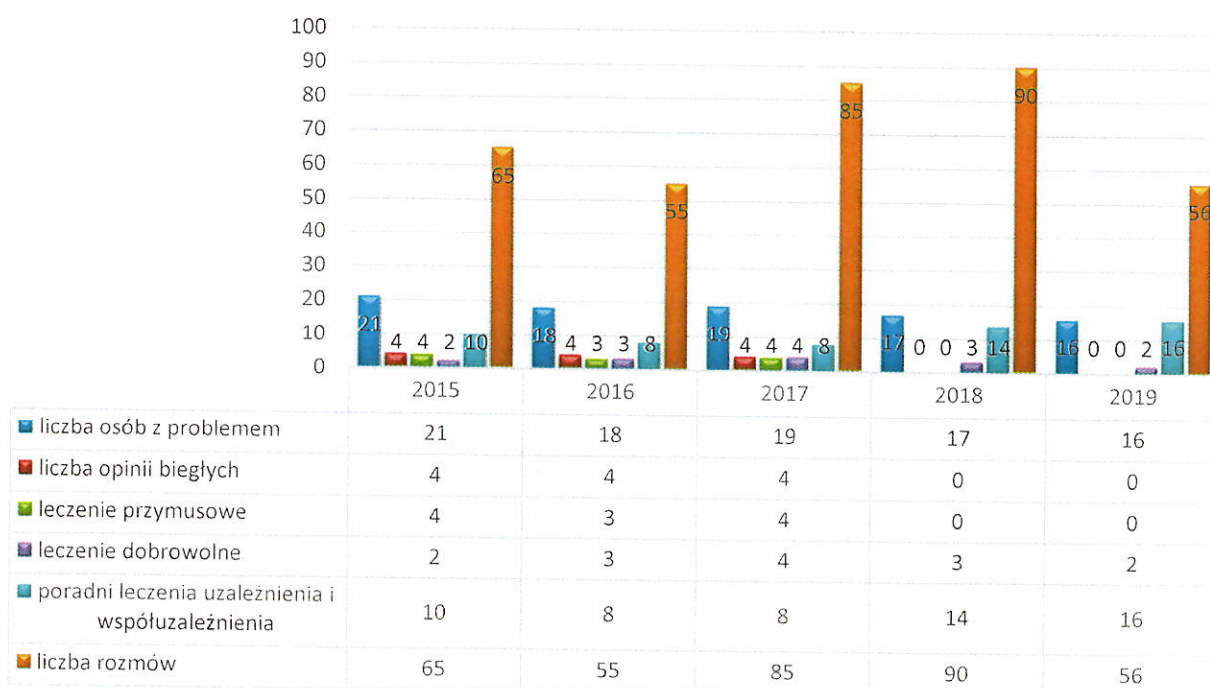
Raport potwierdza, że nadal edukacja i szeroko rozumiane działania z profilaktyki uniwersalnej muszą być prowadzone dla całego społeczeństwa. 80% osób spożywających alkohol nie doznaje istotnych szkód. U około 20% używanie staje się nadużywaniem. Istotny jest też model picia napojów alkoholowych. Mamy picie ryzykowne, szkodliwe, uzależnienie. Z raportu wynika, że mieszkańcy miasta posiadają właściwą orientację w zakresie funkcjonowania instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Pokazuje to niżej przedstawiona rubryka. Pytanie brzmiało „Czy wiedziałbym gdzie szukać pomocy gdyby ktoś z moich bliskich miał problemy alkoholowe?” (dane - z raportu 2013 r. Firma „Ekster” G. i A. Hryszkiewicz))

GDZIE SZUKAĆ POMOCY		
ZDECYDOWANIE TAK	39	%
RACZEJ TAK	31	%
ZDECYDOWANIE NIE	11	%
RACZEJ NIE	12	%

Na podstawie danych z GKRPA oraz danych zebranych z Punktu Konsultacyjnego dla uzależnionych i ich rodzin oraz przemocy, który działa w piątki w godz. od 17.00 do 20.00 oraz na prośbę potrzebującego pomocy w siedzibie pokój na parterze Miejska Górka ul. Kobylińska 33, członkowie komisji przeprowadzili wiele rozmów informacyjnych, motywacyjnych z uzależnionymi, współuzależnionymi i ich rodzinami.

Dynamika działania Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz przemocy i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejskiej Górcie

Swoje trzeźwienie i rozwój duchowy mogli kontynuować na grupie wsparcia. Uczestnicy mitingów naszej gminy mają możliwość uczestnictwa w grupie AA w Rawiczu, Gostyniu oraz w Stowarzyszeniu „Zgoda na trzeźwość”, z którym to GKRPA współpracuje. Działają także na terenie Gminy w ramach NFZ: Poradnia Zdrowia Psychicznego oraz Poradnia Leczenia Uzależnień. Poradnie czynne są w godzinach rannych i popołudniowych.

Współpraca z tymi placówkami układa się bardzo dobrze. Jest to dobra baza zasobów do utrzymania trzeźwości i rozwiązywania problemów wynikających ze szkodliwego picia alkoholu, leczenia uzależnień i współuzależnienia. Najczęściej to rodziny osób pijących szkodliwie i uzależnionych zgłaszają się do różnych instytucji udzielających pomocy z oczekiwaniem skłonienia ich pijących bliskich do podjęcia leczenia uzależnienia lub zmiany modelu picia.

Przemoc domowa i rówieśnicza

Nadużywanie alkoholu nie ogranicza się tylko do szkód i strat, jakie ponosi osoba pijąca, lecz dotyczy to także członków ich rodzin i najbliższego otoczenia. Życie w bliskiej relacji z osobą uzależnioną staje się przyczyną stałych zaburzeń określanych współuzależnieniem. U osób współuzależnionych często występują różnego rodzaju choroby o podłożu psychosomatycznym, a także problemy emocjonalne, zaburzenia depresyjne i lękowe. Dzieci i młodzież żyjące w rodzinach alkoholowych to w Polsce populacja licząca 1,5 - 2 mln osób.

Z danych Komisji na terenie Gminy Miejska Górka i zgłoszonych interwencjach Policji w środowiskach zagrożonych w 2019 r. są dzieci niepełnoletnie, a także osoby niepełnosprawne. Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa i dobra osobiste osób najbliższych. Często ofiarami i świadkami przemocy stają się dzieci. Przeprowadzone w 2014 roku na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej badania pokazują, że prawie 37% Polaków zna przypadki przemocy wobec kobiet, a 20% przemocy wobec mężczyzn. Polacy dostrzegają także zależność pomiędzy stanem nietrzeźwości sprawcy a stosowanej przez niego przemocy, wskazując nadużywanie alkoholu i uzależnienia jako czynnik ryzyka wystąpienia przemocy w rodzinie. Osoby te doznały jednej z czterech form przemocy (psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, seksualnej). Ponadto przemocy fizycznej najczęściej doświadczają dzieci i młodzież, których rodzice nadużywają alkoholu. Takie postępowanie z perspektywy prawnej jest przestępstwem znęcania się nad rodziną, ściganym przez prawo (art.207 k.k).

Na terenie naszej gminy pomoc i informację można otrzymać w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji i pedagoga szkolnego. Działania w obszarze przemocy prowadzi Zespół Interdyscyplinarny przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Miejskiej Górce. W roku 2019 działania Zespołu dotyczyło 24 wniosków - Niebieska Karta.

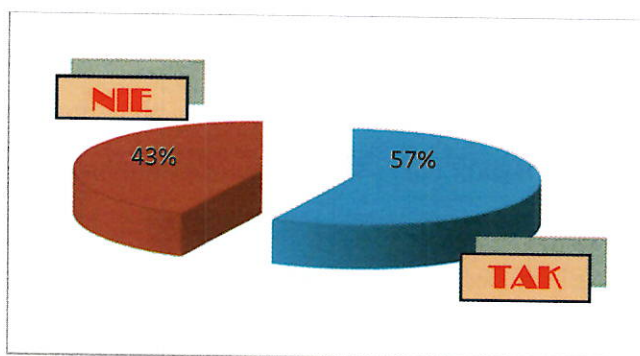
Programem korekcyjnym zostały objęte osoby stosujące przemoc w ramach współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy w Rodzinie w Rawiczu oraz Programem wsparcia dla Rodzin w Ośrodku Pomocy Społecznej w Miejskiej Górze.

Poniższa tabela przedstawia odpowiedzi na następujący problem: „Problem przemocy domowej jest sztucznie wyolbrzymiany. Klótnie i rękoczynny zdarzają się powszechnie w wielu domach i nie ma powodu z tego robić problemu” (dane z raportu 2013 r.) Firma „Ekster” Grzegorz i Anna Hryszkiewicz)

TAK	NIE	NIE WIEM
7 %	81 %	12 %

Dorośli respondenci z reguły nie lekceważą problemu przemocy domowej, a większość badanych chce pomóc ofiarom przemocy.

	TAK	NIE	NIE WIEM
Ofiarom przemocy nie warto pomagać, gdyż i tak wycofają swoje zarzuty i wrócą do sprawcy	14 %	70 %	16 %

Tab. „Czy stosowanie kar fizycznych przez rodziców powinno być zakazane prawnie?” (dane z raportu 2013 r. Firma „Ekster” Grzegorz i Anna Hryszkiewicz)

W/w wykres pokazuje, że nadal model karania cielesnego ma miejsce w naszej społeczności, co może świadczyć o braku umiejętności wychowawczych i rodzicielskich rodziców.

Systematycznie prowadzi się szkolenia dla nauczycieli, młodzieży szkolnej, rodziców, członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych podmiotów, które działają w obszarze między profilaktyką a interwencją.

Od 2011 roku przeszkoleni nauczyciele w klasach IV-tych prowadzą program profilaktyczny „Saper”, czyli jak rozminować agresję rówieśniczą, która pociąga za sobą przemoc. Od 2015 r. kontynuację tego programu rozszerzono o klasę V. Od 2018 r. i 2019 r. objęto także klasy VII i VIII. Realizuje się także w kolejnych młodszych klasach rekomendowany program pt. Przyjaciele Zippięgo.

Właściwe postępowanie ze sprawcą i ofiarami w przypadku przemocy określa Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku. Nowelizacja tej ustawy wprowadziła z dniem 1 sierpnia 2010 r. szereg skutecznych rozwiązań, które służyć mają ochronie rodzin przed przemocą. W porozumieniu z Organami Policji uruchomiona Niebieska Karta – prośba o pomoc jest podstawą do interwencji wobec przemocy w rodzinie. „Niebieska Procedura” rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w nowelizacji rozszerza kompetencje stosowania tych procedur poza Policją i OPS do placówki ochrony zdrowia, placówki systemu oświaty, gminnej komisji RPA.

Jak wynika z Ogólnopolskiego Raportu Najwyższej Izby Kontroli szkoła staje się coraz mniej bezpiecznym miejscem. Niektóre placówki stosują system monitoringu poprzez kamery zainstalowane w szkołach. Na gruncie lokalnym w naszej gminie jak zauważyli profilaktyce dominują zjawiska uzależnienia od mediów. W związku z tym zjawiskiem prowadzone są systematyczne działania edukacyjne w formie warsztatów z tematu „fonoholizm” (nadużywanie telefonu komórkowego, komputera, laptopa, gier internetowych) oraz komunikacji w klasach, czyli od I-V oraz w klasach VIII. Problem przekłada się także na dorosłą grupę odbiorców. Obserwuje się to w środkach transportu publicznego oraz placówkach użyteczności publicznej np. (ośrodki zdrowia, dworce, parki, korytarze szkolne).

	TAK		NIE	
Czy doświadczyłeś przez Internet lub sms takich zachowań jak wulgarne wyzwiska, straszenie ośmieszanie	31	%	69	%
Czy byłeś kiedykolwiek przez rówieśników zmuszany do robienia czegoś, czego nie chciałeś robić?	13	%	87	%
Czy zostałeś kiedykolwiek napadnięty i okradziony?	3	%	97	%

Tab. Zachowania w zakresie agresji przemocy rówieśniczej - wg diagnozy 2013 r. (Firma „Ekster” G. i A. Hryszkiewicz)

Nietrzeźwość w miejscach publicznych oraz interwencje domowe

Na podstawie informacji z Komendy Powiatowej Policji w Rawiczu nadal problemem są nietrzeźwi kierowcy oraz nietrzeźwi domownicy. Rodziny zgłaszają problemy z użyciem alkoholu. Liczba interwencji domowych świadczy o wiedzy społeczeństwa i przerwaniu wstydliviego mitu o problemach i szukaniu właściwej pomocy. Nie mniej jednak liczba interwencji ma tendencje wzrostowe i problemy dotyczą tych samych środowisk.

	2015	2016	2017	2018	2019
Nietrzeźwi kierujący pojazdami	14	28	15	18	11
Interwencje domowe z powodu nietrzeźwości	50	27	92	71	70 (interwencje domowe)
Niebieska Karta	16	12	23	21	16
Interwencje w miejscach publicznych(ogółem)	136	232	459	443	692
Inne zagrożeni (kradzieże, włamania)	6	15	22	42	7 (wypadki drogowe)
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	12	12	20	21	8
Narkotyki, dopalacze				4	3

Tab. Skala problemów związanych z używaniem alkoholu przez kierowców, jak i innych zagrożeń dla gminy Miejska Górka(dane z Rewiru Dzielnicowego dla Gminy Miejska Górka

Alkohol i młodzież

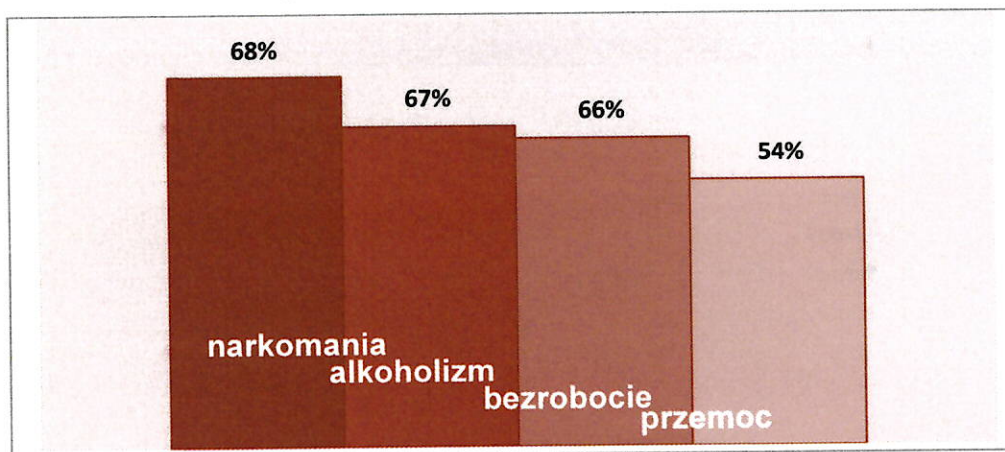
Picie alkoholu przez młodych ludzi jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym. Nastolatki bardzo wczesnie poznają smak alkoholu i jest on najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną, po którą sięgają. Niejednokrotnie łączą ją z paleniem papierosów, a w ostatnich czasach eksperymentowaniem z dopalaczami.

Ostatnie badanie ESPAD 2015 r. wskazuje:

- kontakt z alkoholem ma za sobą 72% gimnazjalistów z klas III i 93% uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych.
- prawie 30% z nich pierwszy raz sięgnęło po alkohol, mając 13 lat.
- w Polsce nastąpiło zatrzymanie tendencji wzrostowej, a nawet spadek pewnych wskaźników dotyczących sięgania przez młodych ludzi po środki psychoaktywne.
- najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród młodzieży młodszej, jak i starszej jest piwo dalej wódka potem wino.
- nadal wysoka dostępność alkoholu za niemożliwe do zdobycia piwo uznało zaledwie 4,5% uczniów młodszych i 11% starszych.
- młodzież coraz mniej obawia się szkód zdrowotnych związanych z piciem alkoholu ze względu na swoje doświadczenia i wiek rozwojowy.

W związku ze słabo ukształtowaną strukturą układu nerwowego droga do uzależnienia jest krótsza a szkody większe. Model spożycia alkoholu przez młodych ludzi ma wpływ w przyszłości na ogólny stan zdrowia społeczeństwa.

Tab. Hierarchia zagrożeń według oceny młodzieży naszej gminy (2013 r.)

Młodzi ludzie coraz częściej mają tendencję do podejmowania zachowań ryzykownych dla zdrowia zwłaszcza w grupie rówieśniczej lub starszej. Pod pojęciem zachowań ryzykownych

należy rozumieć używanie środków psychoaktywnych - eksperymentowanie lub branie (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze).

Używki stanowią jeden z warunków „dobrej zabawy” oraz akceptacji grupy.

Poniższa tabelka zadaje pytanie gdzie byli dorośli, rodzice i właściciele lokali dyskotek.

Gdzie ostatni raz piłeś alkohol?	Klasa SP VI	Gimnazjum kl. III	Klasa II ponadgimnazjalna
w szkole	0%	0%	2%
u siebie w domu	20%	11%	18%
na dyskotecce	0%	19%	26%
u kogoś w domu	20%	22%	26%
w parku	7%	10%	4%
pod sklepem	0%	1%	7%

Tab. Wg raportu z 2013 r. (Firma „Ekster” G. i A. Hryszkiewicz) przedstawia środowisko, w którym pije się alkohol.

Od wielu lat systematycznie prowadzi się działania informacyjno - edukacyjne poprzez programy profilaktyczne, autorskie a obecnie kładzie się nacisk na rekomendowane programy gdzie edukatorami są przeszkoleni nauczyciele.

klasy	2015	2016	2017	2018	2019
Klasa VI SP	III Elementarz	III Elementarz	III Elementarz	III Elementarz	III Elementarz
KLASA I SP	Zanim spróbujesz	Zanim Spróbujesz	Zanim Spróbujesz	Zanim Spróbujesz	Cukierki
KLASA IV	Saper	Saper	Saper	Saper	Saper
KLASY PONADGIMNAZJALNE	FAS	FAS	FAS	FAS	FAS
KLASY GIMN		Archipelag skarbów (w Miejskiej Górcie)	Archipelag skarbów W Gostkowie	Kl. VIII Saper	KL VIII Saper Debata
KLASY 0-III SP		Przyjaciele Zippiego	Przyjaciele Zippiego	Przyjaciele Zippiego	Przyjaciele Zippiego

KLASY V SP	Saper	Saper	Saper	Saper
KLASY VII, SP		Saper	Saper	Saper Debata

Tab. Profesjonalne i rekomendowane programy profilaktyczne dla młodzieży realizowane w szkołach na terenie Gminy Miejska Górka

Poniższe tabelki pokazują: preferencję spożywania napojów alkoholowych oraz wizerunek osoby uzależnionej widziany przez młodzież. (z raportu 2013 r. Firma „Ekster” G. i A. Hryszkiewicz)

	Szkoły podst. kl. VI		Gimnazjum kl. III		Szkoły ponadgimn. kl. II	
PIWO	80	%	63	%	65	%
WINO, KOKTAIL	20	%	13	%	14	%
WÓDKA, LIKIER	0	%	24	%	21	%

Czy alkoholik to człowiek, który:	Szk. podst. kl. VI		Gimnazjum kl. III		Szkoły ponadgimnazjalne kl. III	
Pije codziennie	80	%	53	%	53	%
Chodzi brudny i zaniedbany	10	%	5	%	2	%
Gdy zacznie pić, nie potrafi przerwać w dowolnym momencie	43	%	61	%	46	%

Dla dzieci z grupy ryzyka społecznego prowadzona jest świetlica opiekuńczo-wychowawcza przy Szkole Podstawowej w Miejskiej Górce pt. „Majster – klepka”. Uczestniczy w niej około 25 dzieci, a zajęcia odbywają się 2 razy w tygodniu po 2 godziny. Zajęcia pomagają rozwijać własną osobowość, odkrywać zainteresowania, podnosić samoocenę. Uczestnicy uczą się rozwiązywać problemy z rówieśnikami, jak i własne. Prowadzone jest także dożywianie. Analiza danych zawarta w ankietach PARPA-G1 w 2014 roku wykazała, że jedynie 5% dzieci z grupy ok. 1,5 mln otrzymało pomoc i wsparcie. Dlatego zadania związane z udzielaniem pomocy dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych są ważne także w

naszej gminie. Zaufanie do wychowawcy i opiekuna, ciekawe formy aktywności pozwalają na funkcjonowanie tej formy pomocy, co w dzisiejszych czasach jest trudne z punktu widzenia - zainteresowania młodego pokolenia, oceny i zgody rodziców.

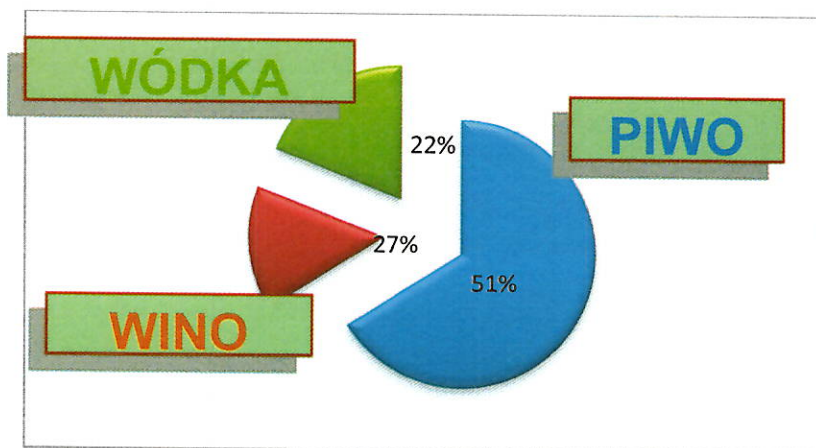
HANDEL NAPOJAMI ALKOHOLOWYMI

Badania ogólnopolskie pokazują, że polityka cenowa i administracyjna ma zasadniczy wpływ na ograniczenie szkód zdrowotnych związanych z nadużywaniem alkoholu. Wychodząc naprzeciw właściwej polityce wobec alkoholu a co za tym idzie ograniczeniu dostępności alkoholu 08.03.2018 r. weszły w życie zapisy w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości poz. 140. Samorzady podjęły stosowne uchwały.

Dla Gminy Miejska Górka dnia 23.08.2018 r. uchwalono obligatoryjnie 2 Uchwały, które dotyczyły:

- liczby zezwoleń dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w gastronomii, jak i placówkach detalicznych-sklepach.
- zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych

Liczba uchwalonych zezwoleń zarówno dla sklepów, jak i gastronomii obejmuje zezwolenia na piwo, gdzie wcześniej nie było brane pod uwagę w tzw. limicie.

Tab. Struktura spożycia alkoholu przez mieszkańców gminy (wg raportu 2013 r. Firma „Ekster” G. i A. Hryszkiewicz)

Skala problemów alkoholowych, a także wskaźnik uzależnień wynika z tzw. modelu picia. W Polsce dominuje model anglosaski. W większości jesteśmy konsumentami napojów alkoholowych piwo-wódka. Preferuje się spożycie napojów alkoholowych o niższej

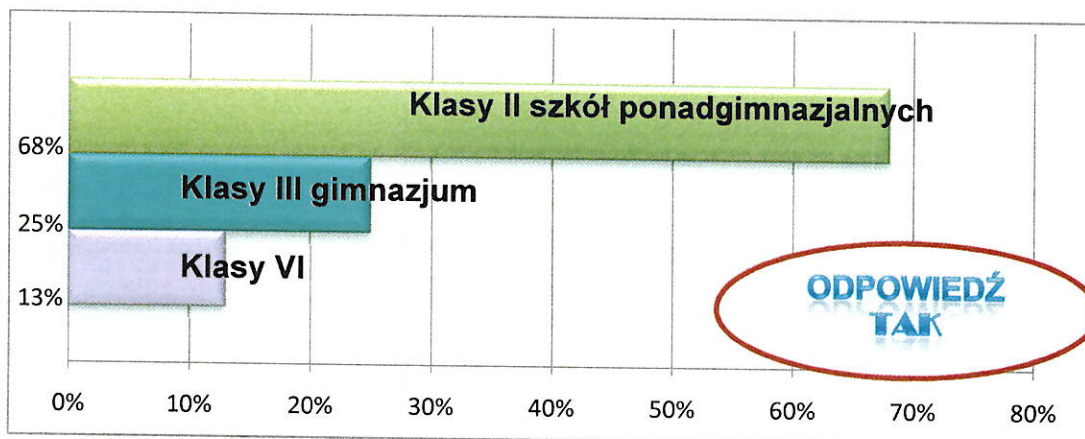
zawartości alkoholu. Nikt nie sięga po alkohol po to, aby mieć problemy. Przeciwnie każdy, kto spożywa alkohol oczekuje korzyści – chce poprawić sobie nastrój, ubarwić szarą codzienność, ułatwić kontakty towarzyskie, zrelaksować się, zapomnieć o przykrych sprawach. Niektórzy nawet wierzą, że alkohol może mieć korzystne działanie zdrowotne.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach swoich zadań systematycznie prowadzi szkolenia dla sprzedawców. Średnia frekwencja uczestników szkolenia to 25 osób. Szkolenie jest pod kątem przestrzegania Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi (zakaz sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym, informacje o szkodliwości nadużywania alkoholu, zakaz reklamy, spożywanie alkoholu w miejscach publicznych, kontrola oświadczeń). W 2019 r. kontrolę przeprowadzono w 6 placówkach-sklepach. Kontrole przebiegły pozytywnie. Niepokojący jest fakt, że młodzież niepełnoletnia nie ma problemu z zakupem alkoholu. Ten fakt świadczy o konieczności systematycznej edukacji sprzedawców napojów alkoholowych. W lipcu 2013 roku Małopolskie Centrum Profilaktyki z Krakowa przeprowadziło „Badanie dostępności napojów alkoholowych dla osób nieletnich w punktach sprzedaży „Tajny klient”. Badaniami objęto 20 placówek handlujących napojami alkoholowymi w Gminie Miejska Górka. Była to też odpowiedź na realizację kampanii „Pozory mylą dowód nie”.

Innym problemem jest bierność dorosłych świadków sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym dlatego edukacja uniwersalna musi być prowadzona zarówno wśród sprzedawców, młodzieży, rodziców oraz społeczności lokalnej.

Na pytanie „*Czy kiedyś samodzielnie kupiłeś alkohol?*” uzyskano następujące odpowiedzi:
(z raportu 2013 r. Firma „Ekster”)

Jak z powyższej tabelki wynika, zakup alkoholu nie stwarza dla dzieci i młodzieży większych problemów – sprzedawcy sprzedają alkohol nawet 13-latkom.

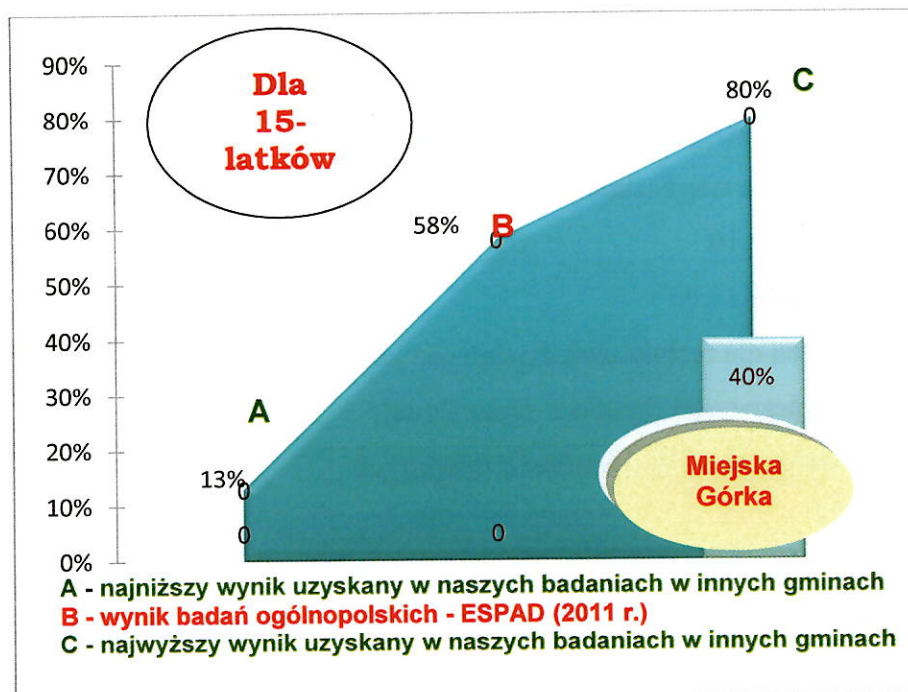
W związku z nowymi zapisami prawnymi do Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi sprzedawca zostaje uprawniony do żądania dokumentu tożsamości potwierdzającego wiek kupującego alkohol.

Jednocześnie Ustawa z dnia 02.07.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej określa tryb i warunki przeprowadzenia kontroli.

Od jakiego wieku powinno się sprzedawać alkohol		
Bez ograniczeń	1	%
Od 12 lat	0	%
Od 14 lat	2	%
Od 16 lat	23	%
Od 18 lat	65	%
Od 21 lat	9	%

Tab. Zdanie młodzieży na temat granicy wieku osób kupujących alkohol (wg raportu z 2013 r. Firma „Ekster”)

Jak to wygląda w porównaniu z danymi z badań ogólnopolskich i badań w innych gminach spożywanie alkoholu w poprzednim miesiącu wśród uczniów (z raportu 2013 r. Firma „Ekster”)

**DANE DOTYCZĄCE MIEJSC I FORM POMOCY DLA OSÓB Z PROBLEMAMI
ALKOHOLOWYM, WSPÓLUZALEŻNIONYCH ORAZ SKUTKÓW
NIETRZEŻWOŚCI W 2019 ROKU**

1. Rozmowa informacyjno-edukacyjna, motywująca do podjęcia leczenia dla uzależnionych oraz wsparcie i informacja dla rodzin.
Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz przemocy czynny jest w piątek od godz. 17.00-20.00
Siedziba mieści się w Miejska Górka ul. Kobylińska 33
Z tej formy pomocy w **2019 r. skorzystało - 16 osób, rozmów - 55**
(2018 r. - 40 osób, rozmowy - 90)
2. Leczenie ambulatoryjne, wizyty w Poradni Leczenia Uzależnień w Miejskiej Górce.
liczba wizyt w **2019 r. porad - 474, osób- 49**
(2018 r. porad - 520, 54 - osób)

3. Leczenie w placówce stacjonarnej i ambulatoryjnej.
Z leczenia w 2019 r. skorzystało 16 osób
(2018 r. – 16)
Osoby, które skorzystały z leczenia stacjonarnego i grupy wsparcia zdecydowanie utrzymywały abstynencję.
4. Grupa wsparcia AA w każdy poniedziałek, środa, piątek od godz.18.00
Rawicz ul. Piłsudskiego nr 19
5. Grupa Al-anon dla współuzależnionych kobiet - działalność w Rawiczu
ul.Piłsudskiego nr 19
czwartek od godz. 18.00
- Grupa Al.-aten dla małoletnich działalność j/w
6. Zgłoszenie- interwencja domowa- przez Policję
W 2019 r. odbyło się - 70 interwencji domowych
(2018 r. -71)
7. Problemy związane z nietrzeźwością nieletnich.
W 2019 r. - 0
(2018 r. – 0)
Liczba nietrzeźwych kierowców.
w 2019 r. - 11
(2018 r. - 18)
8. Zespół Interdyscyplinarny Niebieska Karta - *w 2019 r. - 24 czynne wnioski*
(2018 - 21 wniosków -NK)

**Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień
(dane szacunkowe wg PARPA)**

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście Miejska Górka 3345 mieszk.	W gminie Miejska Górka 9389 mieszk.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2-3% populacji	Ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 66 osób	ok. 190 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	Ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 133 osoby	ok. 381 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	Ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 133 osoby	ok. 381 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	175-245 osób	ok. 475-665 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 198 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 570 osób: dorosłych i dzieci

Jak z powyższej tabeli wynika, w naszej gminie żyje szacunkowo:

- osób uzależnionych od alkoholu - **191-285**
- osób dorosłych żyjących w rodzinach alkoholowych - **382**
- dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików - **382**
- osób pijących szkodliwie, nieuzależnionych od alkoholu - **475-665**
- ofiar przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym - **570 dzieci i dorosłych**

Mając na uwadze powyższe dane dla każdej z tych grup problemowych program zawiera formy i metody działania opisane w realizacji zadań.

II. CELE GMINNEGO PROGRAMU

1. Cele główne:

- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych
- zmniejszenie rozmiarów istniejących problemów

2. Cele szczegółowe:

- zmniejszenie indywidualnych zagrożeń wynikających z picia alkoholu
- zmniejszenie liczby zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży
- zwiększenie liczby osób z problemem alkoholowym, korzystających z różnych form pomocy
- zwiększenie liczby osób leczonych w placówkach leczenia odwykowego
- zwiększenie liczby uczestniczących w szkoleniach dla przedsiębiorców handlujących napojami alkoholowymi
- zmniejszenie liczby nietrzeźwych kierowców

III. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

- Wspieranie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu współuzależnionych, członków rodzin oraz osób związanych z przemocą i kryzysami w rodzinie w Poradni Leczenia uzależnień w Miejskiej Górcie.
- Dofinansowanie działalności punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i przemocy w rodzinie (Punkt Konsultacyjny – siedziba w Miejskiej Górcie ul Kobylińska nr 33).
- Dofinansowanie szkoleń pracowników leczenia odwykowego.
- Współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy Miasta/Gminy Miejska Górka: Poradnia Leczenia Uzależnień, Poradnie Zdrowia Psychicznego w Miejskiej Górcie, Oddział Leczenia Uzależnień w Kościanie, Czarkowie, Murowańcu, Miliczu.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- finansowanie/dofinansowanie działalności placówek wsparcia dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- dofinansowanie wybranych programów terapeutycznych dla osób współzależnionych oraz dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym i problemem przemocy.
- współdziałanie w zakresie procedury „Niebieska Karta.”
- zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dzieciom – ofiarom przemocy oraz ich rodzinom.
- dofinansowanie programów terapeutycznych dla dzieci – ofiar przemocy.
- finansowanie wyjazdów, kolonii dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i przemocy.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

- dofinansowanie realizacji przez nauczycieli programów profilaktycznych dla uczniów w szkołach podstawowych, i zespole szkół w ramach szkolnego programu profilaktyki,
- wspieranie i dofinansowanie imprez i konkursów dla dzieci i młodzieży o tematyce z zakresu profilaktyki uzależnień będących elementami rekomendowanych programów profilaktycznych,
- wspieranie edukacji rodziców i wychowawców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji oraz kształtowaniu atmosfery społecznej negującej nadmierne używanie alkoholu,
- edukacja lokalnych decydentów i radnych,
- finansowanie programów z profilaktyki selektywnej dla grup podwyższonego ryzyka,

- dofinansowanie programów profilaktycznych z elementami zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w Gminie Miejska Górka,
- finansowanie interdyscyplinarnych szkoleń na temat przemocy w rodzinie i współpracy służb oraz szkoleń dla grup zawodowych realizujących zadania w zakresie przemocy,
- prowadzenie kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych przemocy, obchodów lokalnych dni np. trzeźwości, światowego dnia FAS, debat w lokalnych mediach w ramach realizacji kampanii ogólnopolskich czy wojewódzkich,
- działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych, edukacja w środowisku szkolnym, realizacja kampanii, współpraca z zakładami pracy,
- finansowanie i wspieranie programów i zajęć mających na celu kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży wobec alkoholu, m.in. poprzez promowanie zdrowego stylu życia,
- współpraca z lokalnymi mediami – w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, sfinansowanie informatora dla społeczności lokalnej o formach pomocy osobom z problemem uzależnienia i przemocy,
- wspieranie/finansowanie kampanii i szkoleń na temat przeciwdziałania przemocy i agresji w szkole,
- finansowanie/organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców handlujących alkoholem.
- finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejskiej Górcie,

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

- współpraca z instytucjami i podmiotami pozarządowymi, organizacjami sportowymi, kulturalno-oświatowymi i innymi w zakresie realizacji zajęć z profilaktyki uniwersalnej,
- wsparcie merytoryczne i dofinansowanie zadań realizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie,

5. Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego
6. Zapewnienie warunków działania/pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Konsultacyjnego w Miejskiej Górcie.
  - Zabezpieczenie lokalowe i finansowe pracy GKRPA.(środki wyłącznie z budżetu ogólnego)

IV. WSPÓLPRACA Z INSTYTUCJAMI W ZAKRESIE WSPÓLREALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

- Urząd Marszałkowski
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki
- Komenda Powiatowa Policji w Rawiczu
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejskiej Górcie
- Szkoły i inne placówki oświatowe w gminie Miejska Górka
- Kościół katolicki i inne związki wyznaniowe
- Organizacje pozarządowe i fundacje (np. Wielkopolska Fundacja ETOH w Poznaniu)
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rawiczu
- Ośrodek Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej w Miejskiej Górcie
- Uniwersytet II Wieku
- Placówki Służby Zdrowia

V. MONITOROWANIE STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZEMOCY W RODZINIE

- ❖ Zbieranie i opracowywanie danych statystycznych dotyczących problemów alkoholowych, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie - realizacja – GKRPA, Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowymi przemocy w rodzinie, OPS, Policja;

- ❖ Dokonanie diagnozy opartej na cyklicznych, rzetelnych badaniach problemów i zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu przez dzieci, młodzież szkolną realizują podległe Gminie szkoły w ramach szkolnego programu profilaktyki (ankiety);
- ❖ opracowanie nowej lokalnej diagnozy i monitoringu w 2020 r przez firmę specjalistyczną dla miasta i gminy Miejska Górka;
- ❖ Gromadzenie bazy danych o miejscach i formach pomocy dla osób z problemem alkoholowym (zasoby na terenie gminy - Punkt Konsultacyjny oraz OPS w Miejskiej Górcie);
- ❖ Pozyskiwanie danych nt. stanu leczenia odwykowego oraz ich ocena z PZP-PLU w Miejskiej Górcie;
- ❖ Pozyskiwanie danych nt. liczby interwencji domowych, liczby przestępstw, danych dotyczących przestępczości nieletnich oraz liczby nietrzeźwych kierowców pośrednictwem Komendy Policji w Rawiczu;
- ❖ Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w celu pozyskiwania przydatnych danych do diagnozy problemów alkoholowych w gminie-stowarzyszenia i powiecie -PSSE;

Wskaźniki monitoringu – skuteczności programu

- Liczba osób objęta leczeniem szpitalnym
- Liczba osób objęta leczeniem ambulatoryjnym (PZP)
- Liczba osób objęta działaniami pomocowymi z grup ryzyka - Punkt Konsultacyjny
- Liczba utworzonych zespołów interdyscyplinarnych
- Liczba dzieci i młodzieży objęta działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi w szkołach
- Liczba rodziców uczestniczących w działaniach edukacyjnych prowadzonych w szkołach zwykle ok.30% liczby uczniów w szkole
- Liczba odbiorców projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe lub inne
- Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych

VI. SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ

1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest koordynowana przez Pełnomocnika Burmistrza

2. Zadania realizowane są przez:

- Zlecenie zadań jednostkom miejskim/gminnym, placówkom oświatowym w drodze konkursów ofert
- Zakupy i zlecenia zewnętrzne:
  - a. poprzez konkursy ofert
  - b. poprzez zamówienia publiczne
  - c. bez stosowania ustawy prawo zamówień publicznych.
  - d. umowy zlecenia
- Obsługę administracyjną i prawną Komisji prowadzi Urząd Miejski w Miejskiej Górcie

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Gminy, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określa je preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu Gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Zaplanowano kwotę 180.000 zł w tym 40.000 zł na Przeciwdziałanie Narkomanii.

Niewykorzystane środki przeznaczone na realizację Programu przesuwają się jako środki niewygasające na realizację zadań wymagających kontynuacji w roku następnym do momentu uprawomocnienia się nowego Gminnego Programu. Dopuszcza się możliwość aneksowania umów na kolejny rok w celu kontynuacji zadania.

Zasady wynagradzania członków komisji

1. Członek komisji otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 130,00 zł za realizowane zadania, prace w Komisji i udział w posiedzeniu.
2. Za pełnione dyżury w Punkcie Konsultacyjnym 1 raz w tygodniu w godz. od.17.00 - 20.00 otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 50 zł. (2 członków pełni dyżur)
3. Za kontrole w placówkach handlujących napojami alkoholowymi - 60 zł za 1 placówkę.

(Kontrola przestrzegania Ustawy o wychowaniu w trzeźwości-zasady kontroli zgodne z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej)

4. Członkowie komisji działają na zasadzie powołania przez Burmistrza.
5. Członkowie komisji niezatrudnieni w Urzędzie otrzymują zwrot kosztów podróży związanych z udziałem w szkoleniach w związku z podnoszeniem kwalifikacji na zasadach określonych regulaminem Urzędu.

VIII. SPOSÓB SPRAWOZDAWNIA

Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Programu, będące integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego, przedstawiane jest Radzie Miejskiej przez Pełnomocnika Burmistrza ds. realizacji GPPiRPA.

IX. RAMOWY PLAN REALIZACJI I FINANSOWANIA

l.p	Zadania do realizacji	Zadania szczegółowe	Kwotowa wydatków	
1	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy Miasta/Gminy Miejska Górka - dofinansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych - dofinansowanie programów związanych z przemocą w rodzinie i kryzysami rodzinnymi - dofinansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie w Miejskiej Górcie - finansowanie opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu -prenumerata czasopism, zakup lektur tematycznych - dofinansowanie szkoleń dla pracowników lecznictwa odwykowego 	25.000,00	
2	Udzielanie rodzinom,		25.000,00	

<p>w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - finansowanie /dofinansowanie działalności świetlicy opiekuńczo-wychowawczej oraz innych struktur dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym - dofinansowanie wybranych programów terapeutycznych dla osób współzależniowanych oraz dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym - tworzenie i koordynowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez monitorowanie realizowanych działań - współdziałanie ze strukturami policji, pomocy społecznej, sądami i prokuraturą w zakresie wdrożenia procedury „Niebieska Karta” - funkcjonowanie interdyscyplinarnego zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – finansowanie szkoleń dla osób działających w obszarze przemocy -współpraca merytoryczna z psychiatrą, psychologami, asystentami rodziny i pracownikami OPS - zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dzieciom – ofiarom przemocy oraz ich rodzinom - finansowanie wyjazdów, kolonii dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i przemocy 		
--	--	--	--

3	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dofinansowanie programów profilaktycznych dla uczniów realizowanych w szkołach w ramach szkolnego programu profilaktyki - finansowanie programów i zajęć mających na celu kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży wobec alkoholu -Realizacja i finansowanie takich programów jak: III-Elementarz, Profilaktyka FAS, Archipelag skarbów, Przyjaciele Zippiego, Unplugged, Debata, Cukierki i innych rekomendowanych przez PARPA - wspieranie edukacji rodziców i wychowawców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji oraz kształtowaniu atmosfery społecznej negującej nadmierne używanie alkoholu- wywiadówki profilaktyczne, programy wzmacniania rodziny. - wspieranie/dofinansowanie programów sportowych będących elementami szerszej profilaktyki w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę wobec używania napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych - finansowanie interdyscyplinarnych szkoleń na temat przemocy w rodzinie i współpracy służb - finansowanie/dofinansowanie szkoleń dla grup zawodowych mających lub mogących mieć kontakt ze zjawiskiem przemocy domowej, agresji i przemocy wobec dzieci (lekarzy, sędziów, prokuratorów, pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, policjantów) - edukacja lokalnych decydentów i radnych - włączanie się w realizacje ogólnopolskich kampanii promujących życie bez alkoholu i przemocy. -zakup materiałów i gadżetów dla uczestników kampanii 	60.000,00	
---	--	---	-----------	--

		<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z lokalnymi mediami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie - finansowanie/organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców handlujących alkoholem - współtworzenie i współfinansowanie bezpiecznych miejsc dla dzieci z podwyższonego ryzyka, jak i profilaktyki uniwersalnej – kluby, ogniska młodzieżowe i inne -współpraca z Policją na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach, zakłady pracy, kampania społeczna 		
4	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, podmiotami sportowymi, kulturalno-oświatowymi i innymi w zakresie realizacji warsztatów, zajęć profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, szczególnie z grup podwyższonego ryzyka - wsparcie merytoryczne i dofinansowanie zadań dla stowarzyszenia abstynenckiego - zakup materiałów edukacyjnych. 	10.000,00	
5	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego		0.00	

6	Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Telefonu Zaufania,	- Finansowanie szkoleń członków Komisji (obowiązek ustawowy) -finansowanie materiałów biurowych oraz niezbędnego sprzętu do Punktu Konsultacyjnego, - Wynagrodzenia dla członków Komisji - wynagrodzenia dla osób zatrudnionych w punkcie konsultacyjnym i przeprowadzających kontrole placówek handlujących napojami alkoholowymi	20.000,00	
---	--	---	-----------	--

**WICEPRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ**

Barbara Szewczyk